

58 TURER I TRONDHEIM & OMEGN

Trondhjems Turistforening

INNHOOLD

Forord	6
På tur i Trondheimsområdet	8
Oversiktskart	10
Gradering av turene	12

FOTTURER I BYEN

Midtbyrunden	14
Ned Nidelvstien	16
Vårtur på Ladestien	20

FOTTURER I MARKA

Langs Kvistingstien til Storheia	24
Kulturhistorisk rundtur i Iladalen	30
Spennende vandring til Dreiers minne	36
Skogstien til «Litj-Trolltunga» og Månen	40
Sommertur til St. Olavsspranget	44
Bever safari i Bymarka	48
Om Liaåsen og Estenstadhytta	52
Villmarkstur til Bjørktjønna	56
«Topp2» om Geitfjellet og Våttakammen	60
Vandring mellom minnesmerker	62
Klassisk sommertur nord i Bymarka	68

«Huletur» til Finn-Pålstuggu	72
Langs Homlastien til Storfossen	74
Gjennomgangstur over «Heiene»	78
I gamle spor	82
Variert vandring sentralt i Bymarka	86
Strindamarka fra sør til nord	90

TOPPTURER

Til topps på Våttakammen, 286 moh.	94
Til topps på Geitfjellet, 416 moh.	96
Til topps på Herberneheia, 458 moh.	98
Til topps på Storheia, 565 moh.	100
Til topps på Gråkallen, 552 moh.	102
Til topps på Liaåsen, 429 moh.	104
Til topps på Solemsvåtten, 423 moh.	106
Til topps på Jervfjellet, 504 moh.	108
Til topps på Gullsiberget, 537 moh.	110
Til topps på Vassfjellet, 710 moh.	112

TURER TIL MARKAHYTTENE

Tur til Rønningen	114
Tur til Elgsethytta	116
Tur til Grønli	118
Tur til Estenstadhytta	120
Tur til Vulusjøhytta	122
Tur til Fjellstuggu	124
Tur til Vassfjellhytta	126

SKITURER

Oppkjørte skispor i Trondheimsområdet	128
En smak av Leinstrandmarka	132
Over Geitfjellet og rundt Herberneheia	134
Langs klassiske spor til Skistua	138
Fra hytte til hytte i Bymarka	146
«Høyfjellsfølelse» på ski over heiene	150
Familievennlig skitur om Estenstadhytta	154
På ski om Liaåsen	156
Nordmarka rundt	158
Vassfjellet på langs	160

FOTTURER VINTER

Fottur til Rønningen	164
Fottur til Estenstadhytta	165

TRUGETURER

Opplevelsestur på truger	166
--------------------------------	-----

SKØYTETURER

Skøytetur i Bymarka	168
---------------------------	-----

PADLETURER

Kanotur i Bymarka	170
Kanotur på Nidelva	174

SYKKELTURER

Gjennom Bymarka på gamle Bynesveier	176
Jonsvatnet rundt	180
Vassfjellet rundt	184

TRILLETURER

Til Rønningen	188
Til Grønli	190
Til Ringve	192

ARTIKLER

På gamle TT-stier	27
Gamle skiløyper i Bymarka	143

Midtbyrunden

Rundtur i Trondheim sentrum

Midtbyrunden går rundt selve bykjernen i Trondheim, innenfor Nidelvas nederste slynge. Elva dannet i sin tid en naturlig forsvarsgrav på tre sider så det var ingen tilfeldighet at byen ble grunnlagt nettopp her. Tema på denne turen er vann da vi går langs Trondheimsfjorden, kanalen og Nidelva.

TEKST: PER GUNNAR ØSTERAAS

Strandpromenaden på Brattøra. Foto: Asgeir Våg

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Enkel

Område: Trondheim sentrum

Adkomst: Trondheim sentrum er lett tilgjengelig med buss, trikk og bil.

Kart: Gratiskart over Trondheim sentrum fås hos Turistinformasjonen i Nordre gate 11.

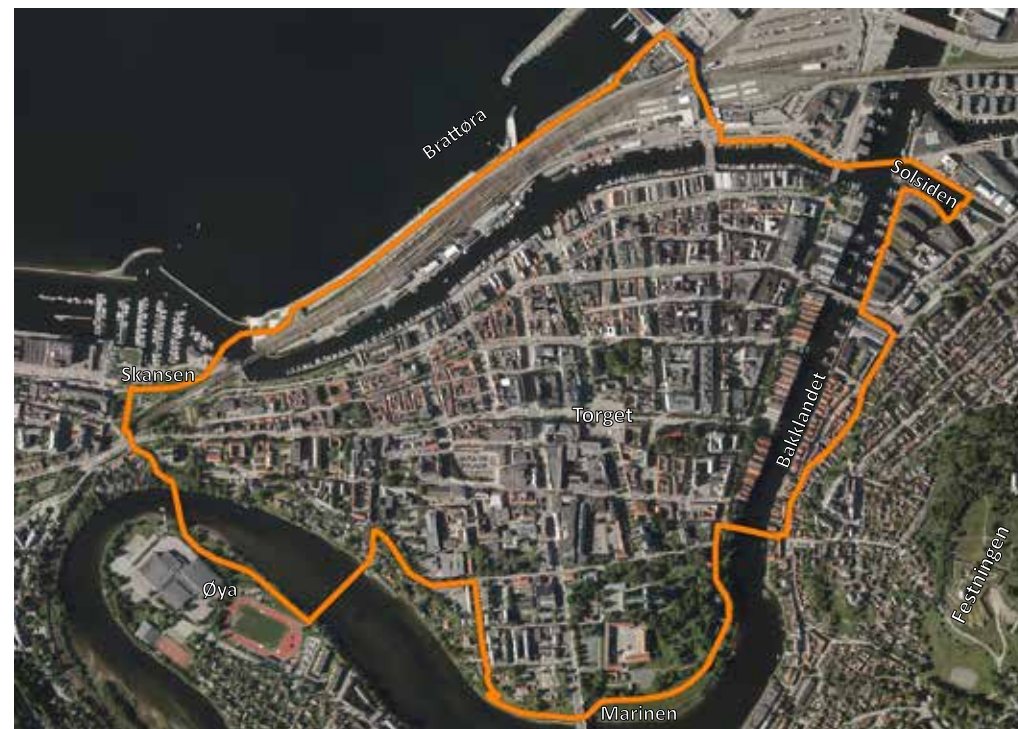
Turbeskrivelse: Man kan starte hvor som helst på denne rundturen. Det er satt opp infotavle tre steder langs løypa; Skansenparken, Solsiden og Marinen. Vi beskriver turen med utgangspunkt fra Skansenparken i Ila. Herfra går vi strandpromenaden langs fjorden og passerer Sjøbadet, en attraktiv plass for badere året rundt. Videre går vi forbi Solsiden med sine broer over dokkene, gjennom trehusbebyggelsen på Baklandet og over «Lykkens Portal» Gamle Bybro. Deretter følger vi Nidelva gjennom Marinen og over til Trondheim Spektrum på Øya, før vi igjen krysser Nidelva og passerer Ila kirke på vei ned til Trondheimsfjorden.

TURER DER DU BOR

Bakgrunnen for at Trondheim kommune har valgt å satse på et nærturprosjekt er en økende bevissthet rundt viktigheten av å tilrettelegge for friluftsliv i nærheten av der folk bor. Dette er et svært effektivt folkehelseiltak, men det krever at tilretteleggingen er helhetlig og kommuniseres godt til publikum.

Midtbyrunden er den første av 10 nærturløyper i boområdene i Trondheim som er planlagt skiltet og merket i regi av Trondheim kommune og Trondhjems Turistforening. Det vil også bli merket turtraseer på Saupstad, i Rosenborgområdet og på Ranheim. Det er også planlagt turløyper på Havstein, Nardo, Smidalen, Uglabekken, Tiller og Strinda.

Du kan lese mer om turmuligheter i Trondheim på www.trondheim.no

Spennende vandring til Dreiers minne

Rundtur nord i Bymarka fra Baklidammen

Dette er en oppdagelsestur i marka som barna vil synes det er spennende å være med på. Turen byr nemlig på en liten bortgjemt «turskatt». Dreiers minne er ei lita hytte som er bygd innunder en berghammer på nordsida av Geitfjellet. Det er ingen skilting eller tydelig sti til Dreiers minne så her gjelder det å ha alle sanser åpne for hytta kan være vanskelig å oppdage selv på nært hold.

TEKST: ASGEIR VÅG

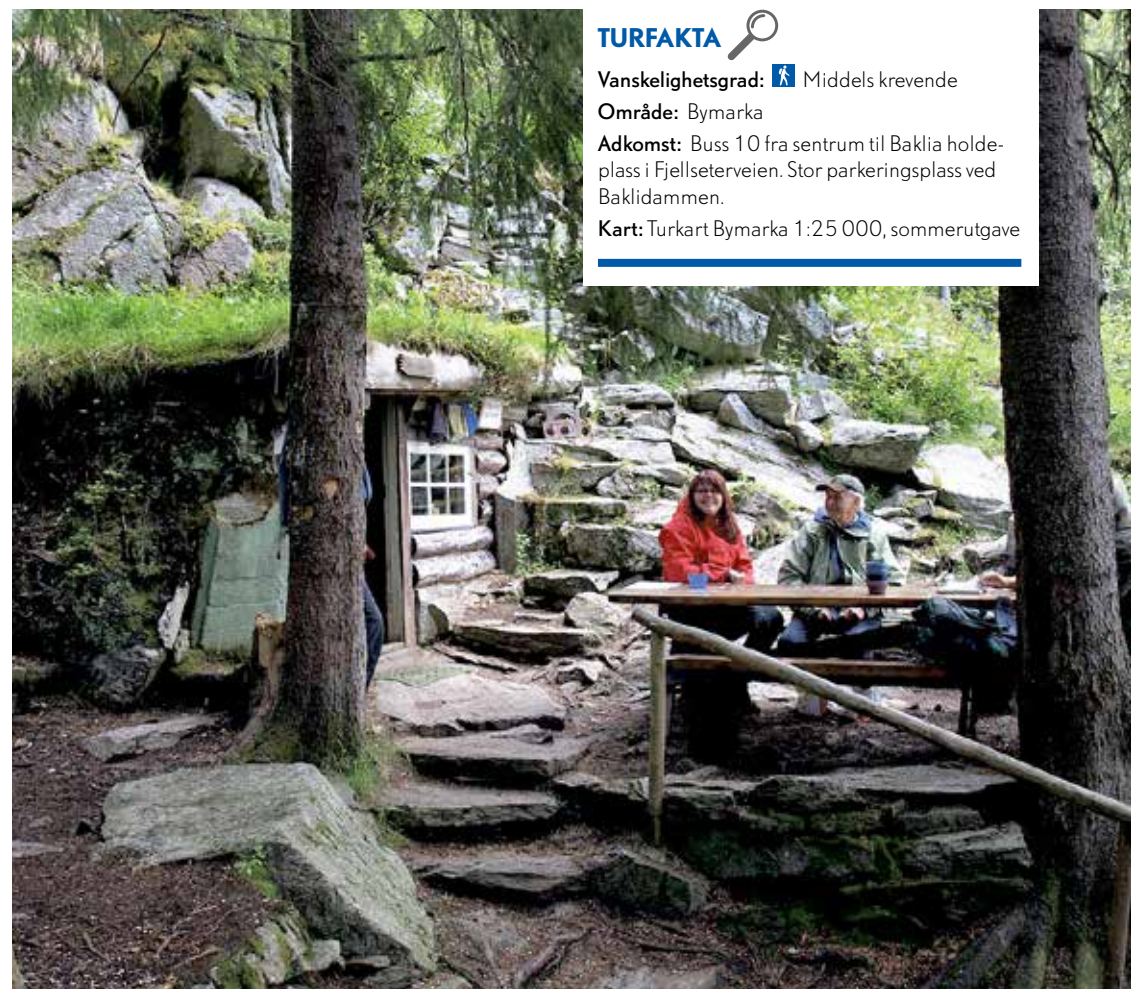
Rutebeskrivelse: Fra Baklidammen følger vi bred og fin tursti langs sørsida av vannet opp til Tunga gård. Vi går nå gjennom et gammelt og vakkert kulturlandskap og passerer Lavollen, den eneste av plassene i Bymarka der hele gårdsanlegget er bevart. Like ved ligger Tusseløypa som kan være spennende å oppleve for både store og små. Vi fortsetter gjennom skogsterreng opp til idylliske Kobberdammen som byr på mange fine badeplasser og muligheter for en forfriskende dukkert på varme sommerdager.

Vi går stien på østsida av Kobberdammen opp til Tømmerdalsveien og følger veien videre fram til parkeringsplassen på motsatt side. Her starter Driftsveien som vi følger i retning Geitfjellet. Når grusveien deler seg i to går vi til venstre. Etter ca 100-200 meter tar det av en noe utydelig sti til høyre som vi følger over noen myrer fram mot hytta som ligger godt gjemt innunder Geitfjellet. Rundt hytta er det et fint tilrettelagt

uteområde som gjør dette til et spennende og trivelig sted å raste både utendørs og inne.

Fra Dreiers minne går vi samme vei over myrene tilbake til Driftsveien, men tar til venstre der grusveien deler seg og kommer ned på Tømmerdalsveien like ovafor Tempervollen. Vi går etter veien et stykke ned mot Lavollen der vi tar sti til venstre like ovafor parkeringsplassen. Herfra følger vi stien østover noen hundre meter og kommer til Lippes Arboretum. Her er det vel verdt å ta en stopp og studere en stor samling av både kjente og mer eksotiske planter og trær.

Rett etter arboretet kommer vi til Helkanseter som i dag er i bruk som speiderhytte. Fra Helkanseter går vi stien ned mot Tømmerdalsveien, krysser veien og følger en kupert sti ned langs bekken til Baklidammen. Her kommer vi inn på stien som går rundt vannet og følger denne over demningen og tilbake til parkeringsplassen.

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Middels krevende

Område: Bymarka

Adkomst: Buss 10 fra sentrum til Baklia holdeplass i Fjellseterveien. Stor parkeringsplass ved Baklidammen.

Kart: Turkart Bymarka 1:25 000, sommerutgave

DREIERS MINNE

Godt skjult ved foten av Geitfjellet ligger Dreiers minne. Denne sjarmerende lille hytta som er bygd inn i fjellet, er litt vanskelig å finne, men de som først har vært der, kommer gjerne tilbake gang på gang.

Hytta har fått sitt navn etter Henrik Dreyer. Den friluftinteresserte kiropraktoren som kom på besøk fra USA til Trondheim, ble så glad i Bymarka at han like godt ble her til sin død i 1962.

De første notater om hytta skriver seg fra litt etter 1900. I dag er hytta restaurert på dugnad og framstår som en koselig liten rasteplass med benker og ovn på utsida. Inne i hytta er det sitteplasser til 8-10 personer, og den er utstyrt med både svartkjel og en liten vedovn.

TUSSELØYPA

Ca 200 meter fra Lavollen i retning Kobberdammen, finner vi Tusseløypa. Troll og mystikk kan oppleves av barn mellom 5 og 100 år. Trær med øyne og hengende lav gir området et trolsk skjær. Røtter og trær er naturens troll.

Langs løypa som er ca 300 meter, er det hytte, gapahuker, benker og bord, og mange utfordringer og aktivitetsmuligheter.

Det er en fin parkeringsplass ved Baklidammen, ta stien fra parkeringsplassen for å komme til Tusseløypa, ca 1,8 km.

4,4 km t/r Etter umerket sti, noe i terrenget

«Huletur» til Finn-Pålstuggu

Fra Saksvikvollen parkeringsplass i Malvikmarka

Målet for denne turen er Finn-Pålstuggu, ei gammel «røverhule» i sørkanten av Jervfjellet i Malvikmarka. I følge sagnet ble hula brukt av den fredløse samene Pål Karja som søkte tilflukt her etter at han ble jaget fra hjembygda si i Sverige. Under 2. verdenskrig ble hula benyttet som gjemmedest av motstandsbevegelsen.

TEKST: PER GUNNAR ØSTERAAS

Rutebeskrivelse: Fra det nordøstre hjørnet av parkeringsplassen på Saksvikvollen går vi ut langs en kjerrevei. Etter ca 200 meter tar vi slakt til høyre langs sti. Vi følger stien østover et stykke og dreier deretter nordover mot Mårdalen. Her svinger stien skarpt til høyre og bratt opp til Slåttmyrin. Vi holder langs venstre kanten av myra og går rett østover ned bekkeslukta til vi kommer til Ner Bjørnstad-tjønnna. Her dreier stien rett nordover. Vi følger denne ca 500 meter til Finn-Pålstuggu som ligger på høyre side av stien.

Finn-Pålstuggu består av store hulrom mellom steiner i ura ved foten av Jervfjellet. Det er mulig å ta seg cirka 20 meter inn i hula, og innerst er det lagt tregolv. Historien om Finn-Pål gir et spennende og interessant tidsbilde fra første halvdel av 1700 tallet. Mer om historien finner vi i skrinet som ligger ved inngangen til hula.

Retur til Saksvikvollen etter samme rute.

Turtips: Bruk godt fottøy og ta med lommelykt.

TURVARIANT

Turen til Finn-Pålstuggu kan godt forlenges med en tur til toppen av Jervfjellet. Fra hula går det sti nordover opp på ryggen og videre til toppunktet Trulsen (504 moh.). Distansen fra hula til toppen av Jervfjellet er ca. 2 km.

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Enkel

Område: Malvikmarka

Adkomst: Med bil til Saksvikvollen parkeringsplass.

Kart: Turkart Malvikmarka, 1:35 000

Utgitt av Trondheimregionens Friluftsråd

FINN-PÅLSTUGGU

Finn-Pålstuggu er ei hule i berget som har gjort nytte som skjul i flere sammenhenger. Navnet kommer mest sannsynlig fra sagnet om samene Pål Karja. For vel 300 år siden, mens han bodde i Sverige, skal Pål ha slått en annen kar i skallen med en fjølstump slik at han døde. Han ble lyst fredløs for drapet og rømte til Norge og kom etter hvert til Mostadmarka. Her tok han seg arbeid i gruvene og fikk tilnavnet Finn-Pål på grunn av sin samiske bakgrunn. Bygdefolket ble rasende og jaget han til fjells da han gjorde kjæresten sin gravid. Hun fødte senere ei datter.

Finn-Pål som flyktet til fjells fant tilhold i ei hule i Jervfjellet, som etter hvert fikk navnet «Finn-Pålstuggu». Sagnet forteller mange historier om Finn-Pål. Han dro rundt på gårdene og stjal mat. Andre utsagn forteller om både ran, voldtekt og drap. Etter en tid bestemte bygdefolket seg for å sette en stopper for dette. Finn-Pål ble jagd ut av hula, forfulgt og til slutt drept.

Finn-Pålstuggu har også senere fungert som gjemmedest. Våren 1945 brukte motstandsmenn hula som base ved observasjonsrapportering. De rapporterte om troppetransporten sørover mot slutten av andre verdenskrig. Vi kan fortsatt se rester etter senga som motstandsmennene brukte mens de bodde i Finn-Pålstuggu.

Finn-Pålstuggu. Foto: Tor Helge Hansen

Til topps på Vassfjellet, 710 moh.

Vassfjellet er Trondheims nærmeste høyfjell og gir en majestetisk panoramautsikt over store deler av trøndelagsregionen. Toppen kan bestiges både fra Melhus, Klæbu, Kvål, Ler og Skjøla.

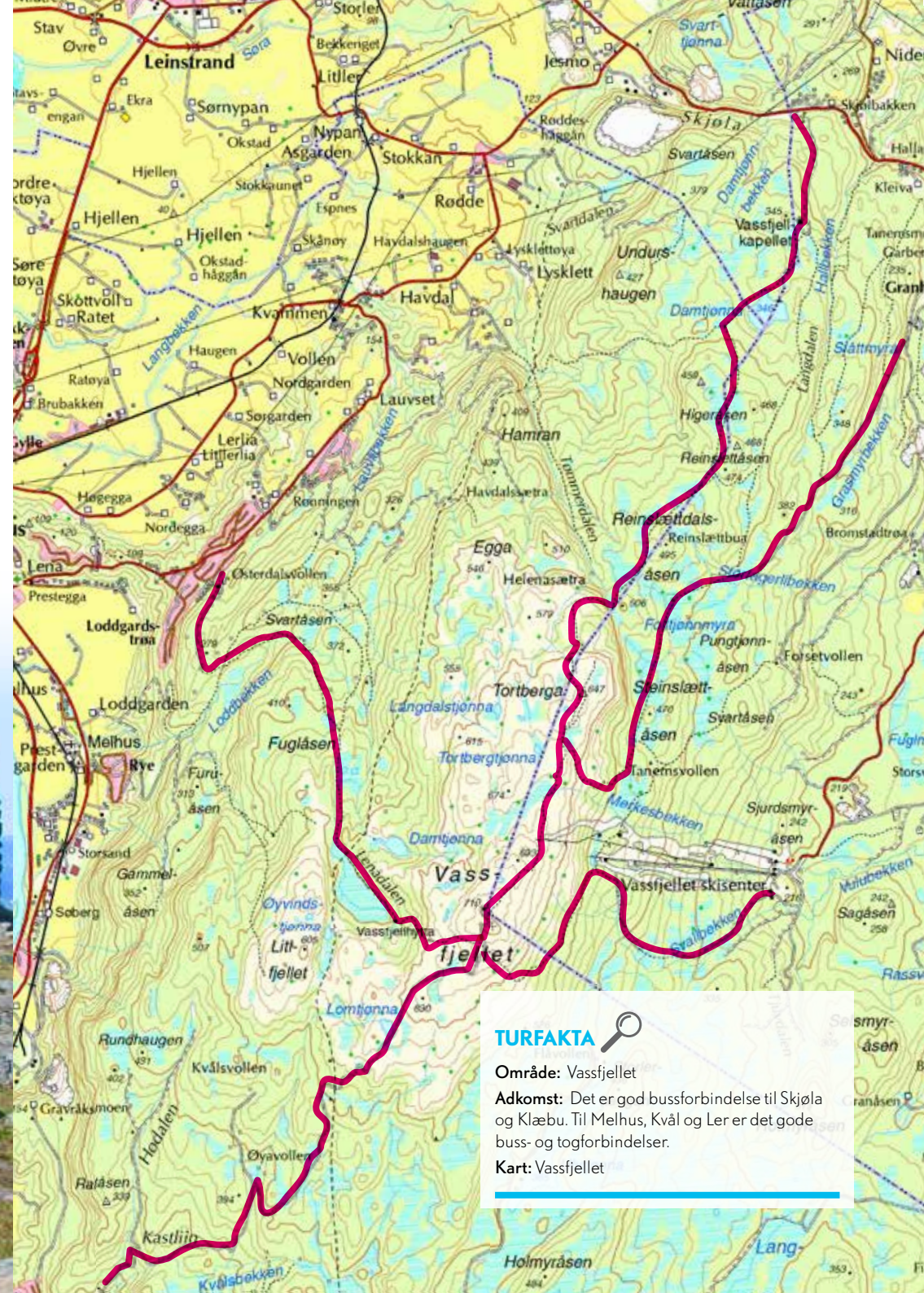
I 1961 ble det på selve toppunktet reist en 93 meter høy fjernsynsmast. I 2002 fikk masta selskap av en ny og langt høyere. Den nye masta er hele 210 meter høy og ble satt opp i forbindelse med utbyggingen av det digitale bakkenettet for kringkasting av TV-signaler. Her er det også noen bygninger og installasjoner som er tilknyttet denne virksomheten.

TURALTERNATIVER

Naturlige startsteder er Vassfjellet skisenter som gir en bratt tur, men det er lett å følge løypetraseene. Starter man fra Skjøla eller Tanem er det litt lengre, men slakere å gå. Fra Skjøla går det sti sørover mot Damtjønna, derfra kan man følge høydedraget over Reinslettdalsåsen. Det går en traktorvei/sti fra grustaket ved Tanem skole

oppover mot Reinslettdalsåsen, deretter sørvestover mottoppen. Alternativt på østsiden av toppen og bratt vestover mot sørsiden av toppen. Det er også fint å starte på Løvset i Melhus og følge stien opp via Vassfjellhytta. Starter man fra Kvål er det mulig å følge vei opp, kanskje et alternativ for en «fresk» sykkeltur. Buss til Klæbu, Melhus eller Kvål.

Folksomt på toppen av Vassfjellet. Foto: Rønnaug Mølmen

TURFAKTA 🔍

Område: Vassfjellet

Adkomst: Det er god bussforbindelse til Skjøla og Klæbu. Til Melhus, Kvål og Ler er det gode buss- og togforbindelser.

Kart: Vassfjellet

Tur til Rønningen

Rønningen i Leinstrandmarka er et er lett tilgjengelig turmål både sommer og vinter med flere alternative startsteder. Med en sentral beliggenhet og servering hele året, er Rønningen et naturlig knutepunkt for turer i denne delen av marka.

FRA GRANÅSEN, 7 KM T/R

Granåsen er et fint utgangspunkt for tur til Rønningen. Her er det gode parkeringsmuligheter og god bussforbindelse. Turen går etter skiltet sti gjennom Strupen, rundt Ratåsen før den fortsetter i tildels kupert terreng opp til Rønningen. Om vinteren er det oppkjørte skispor fra Granåsen til Rønningen.

FRA SMISTAD, 6,4 KM T/R

Tur til Rønningen kan også starte fra parkeringsplassen på Smistad. Herfra er det en fin skogsvei som egner seg godt for trilletter med barnevogn og for elektrisk rullestol. Veien er vinterbrøytet slik at de som foretrekker fotturer hele året har et flott turtillbud. Om vinteren går det også en skiløype til Rønningen som starter på østsida av parkeringsplassen på Smistad.

FRA SKOGLY, 8 KM T/R

Vinters tid er det en flott skitur etter oppkjørte spor fra parkeringsplassen på Skogly til Rønningen. Man kan også gå denne turen til fots om sommeren etter skogsveier og turstier.

RØNNINGEN

Rønningen gård ligger høyt og fritt i et vakkert kulturlandskap sørvest for Stor-Leirsjøen. Gården het opprinnelig Leirås – navngitt etter den vel 300 meter høye åsen som den ligger i sørhellingen av. Når og hvorfor navnet Rønningen, som betyr «rydning», ble tatt i bruk, er noe usikkert. Det eldste kjente navnet på plassen, i et skrift fra 1591, er for øvrig «Linneraas».

Gården har hatt en rekke eiere, deriblant på 1600-tallet Reinsklosteret og byfogden i Trondheim. Siden kom den på private hender igjen og rektor Gerhard Schøning eide gården fra 1759 til 1765. I 1809 ble Rønningen et underbruk under Skjetlein og fra 1820 under Busklein. Nesten 100 år senere, i 1916, ble Rønningen solgt til Trondheim krets av Norsk postforbund, som bygget nye hus for å bruke gården som feriested for sine medlemmer. I 1967 ble den så overtatt av Trondheim kommune, og i 1976 inngikk Else Klock en avtale med kommunen om å starte servering for turfolk på gården.

I dag drives Rønningen av Trondhjems Turistforening som har en klar målsetning om at folk skal trives på Rønningen og at stedet skal bidra til å trekke enda flere ut på tur i marka. Foreningen bruker Rønningen til ulike arrangementer året rundt. Om vinteren egner bakkene ved gården seg godt til både aking og skileik.

I tillegg til inneservering er det tilrettelagt med sitteplasser ute og muligheter for bålgrilling. Fra tunet og den store terrassen er det flott utsikt. Det er tilgang for rullestol til serveringslokalet og handicaptoalett.

Åpningstider: www.tt.no

Rønningen i sommerdrakt. Foto: Asgeir Våg

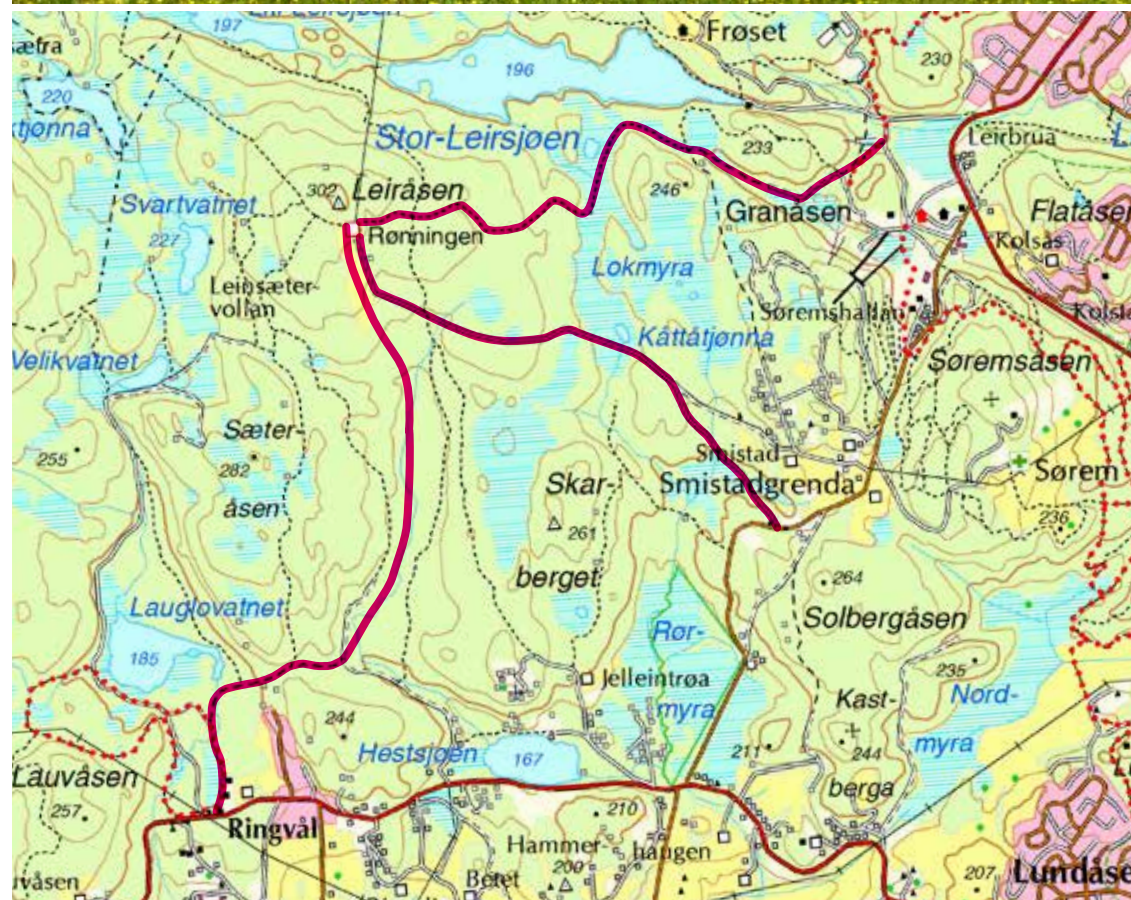

TURFAKTA

Område: Bymarka

Kart: Turkart Bymarka 1:25 000
sommer-/vinterutgave

17 km Mest oppkjørte spor, midtre del kupert og delvis i upreparerte traseer

«Høyfjellstur» på ski over heiene

Rundtur fra Lian gjennom sentrale deler av Bymarka

Målet for denne turen er med utgangspunkt i endeholdeplassen for Gråkallbanen å oppleve de sentrale og indre delene av Bymarka, hvor «traversen» over fjellpartiet Bynesheiene, i dagligtale kalt «Heiene», bokstavelig og som turopplevelse er høydepunktet. Turen går innom markahyttene Grønlia og Elgsethytta.

TEKST: TORE ANGELL-PETERSEN / ERIK STABELL

Rutebeskrivelse: Turen starter friskt med motbakke opp Lianjordene. Allerede på toppen her får en flott utsyn i en vid sektor mot nord, øst og sør. Byen øst for Nidelva, Vassfjellet og Gauldalen tar seg fint ut herfra. I godt vær ser vi Sylan og Trollheimen. I slakt, men variert myrterreng går det raskt unna, og snart kommer vi til Stykket, tidligere gårdsbruk, nå disponert av spiderne. Den siste

kilometeren mot Grønlia går gjennom relativt tett skog. Litt tidlig å raste kanskje, men muligheten for «skuffkak» og solbærtoddy er der. Vi fortsetter i bred «trikkeskinneløype» langs Skjellbreia, som i Bymarkmålestokk bærer navnet sitt med rette. Så går vi løs på dagens hardeste stigning, de 200 høydemetrene opp Lindboeløypa. Her gjelder det å være oppmerksom, for de som kommer nedover kan godt være

Turen starter fra Lian. Foto: Tor Beisvåg

besatt av fartsdjevelen i den herlige «utforløypa». Løypa er svingete og terrassert, så ensforming er det ikke å bruke den som stige opp i høyden. Fra toppen får vi et hvile-parti over myrene inn til foten av Storheia, som bestiges opp den tradisjonelle løypa i dalsøkket fra nordøst. Utsikten fra toppen bør en ta seg god tid til å nyte. Storheia er høyeste punkt (565 moh.) i et par miles omkrets, ingen ting sperrer utsynet mot sjø, bygder og fjell.

Ned fra toppen kommer dagens stunt for den dristige. Bakken på nordsida av heia er nokså beryktet, men det går selvfølgelig an å tvertrække ned, helt eller delvis. Vær også oppmerksom på at

det kan gå ras i denne lia når sørøsten har stått på og lagt opp snø på toppen av bakken.

Vel nede på Lomtjønna har vi et fint parti foran oss, over Bymarkas «høyfjellsområde» mot Bosbergheia. Her kan vi til en viss grad velge vei sjøl bortover fjellryggen. Fin rasteplass med utsyn over fjorden og Byneset er lett å finne. Er det sørøstlig godværsvind har vi den i ryggen. Fra varden på Bosbergheia holdes høyden østover til en kommer ned i de lune dalsøkkene som fører ned til Litj-Kvistingen. Herfra følger vi hovedløypa til Elgsethytta (450 moh.), hvor det kan være godt å raste i kaldt eller surt vær.

Hjemturen starter langs hovedløypa mot byen. Etter en kilometer klyver vi opp Wullumen og tar av til venstre for å slippe unna «stimen». Vi passerer en parti med myrer og furuknatter og tar til venstre for Vintervasshøgda før vi igjen møter hovedløypa ved Vintervatnet. Nedfarten skjer langs myrene mot Solemsåsen. Vi velger Torshaugløypa ved foten av åsen og klatrer noen høydemeter oppover. Ei karakteristisk furu passeres på toppen av bakken, før vi glir over den store myra som

dekker nesten hele åsen. Utsynet fra åskanten innbyr til dagens siste stopp. Her har en følelsen av å være «på byens tak». Et blikk bakover kan også være verd å ta, mot lav sol eller rød ettermiddagshimmel over Storheia og Trollheimen. Fra myra på Solemsåsen er det bare 5-10 minutter ned til sivilisasjonen på Lian.

Hjemreise: Trikk fra Lian eller holdeplassen Herlofsonløypa.

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Krevende

Område: Bymarka

Adkomst: Gråkallbanen til endestasjonen på Lian.

Kart: Turkart Bymarka, vinterutgave 1:25 000

Løypeinfo: www.skisporet.no

I klarvær byr Storheia på en følelse av «høyfjell».
Foto: Odd Magne Reitan

Kanotur i stille farvatn på Nidelva

Kort dagstur / ettermiddagstur mellom Svean og Tanem

Nidelva flyter stille og rolig de ca. 4,5 km mellom Svean bru og Tanemsbrua i Klæbu. Traseen kan padles fra bru til bru, og medstrøms tar det under en time. Motstrøms tar turen minst dobbelt så lang tid, og padles det begge veier blir det en bra kveldstur. Det er også mulig å padle et stykke oppover fra Svean bru. Padles det nedenfor Tanemsbrua, må en være oppmerksom på Fjærømsfossen og inntak til kraftstasjonen.

TEKST: LARS LØFALDLI / TERJE KLOKK

Rutebeskrivelse: Svean friluftsområde er tilrettelagt for ulike friluftaktiviteter. Her kan en nyte stillheten på elva med kano og turen er svært godt egnet for nybegynnere og småbarnsfamilier. Bortsett fra eventuelle perioder på våren når det slippes overskuddsvatn ut over Hyttfossen, og det er sjelden, er ikke strømmen sterkere enn at du lett også padler motstrøms på denne strekningen.

Det betyr at du også kan starte kanoturen fra Tanemsbrua. Beste plassen for sjøsetting er her ved det oppsatte toalettet på østsida av elva. Fra Svean kan du padle et stykke oppover mot Løkaunet kraftstasjon. Like oppafor Svean bru ligger Moøya, en av de få øyene i Nidelva. Her oppe er det svært stille og fredelig.

Ovenfor fossene er Nidelva blant landets absolutt beste ørretelver. Særlig ved Svean er fiskemiljøet rikt. Og ferdes du en julidag fra Svean og nedover mot

Elvepadling er spennende for både barn og voksne. Foto: Julie Maske

Tanemsbrua, er du garantert å treffe fluefiskere. Vis derfor hensyn og unngå å padle rett forbi spissen på fiskestanga. Fiskekort fås kjøpt på nettsiden inatur.no

Til tross for at elva går midt gjennom Klæbu og du ser hus og boligfelt fra elva, er den ganske skjernet. Elva er næringsrik og stilleflytende, med mye mat for fisk og fugl. Fuglelivet er rikt, spesielt småfugl, ender og vadefugl.

Farlige partier: Det er ingen farlige partier på denne strekningen. Det er strøm, men den er glatt og fin, og traseen egner seg godt for nybegynnere. Unngå likevel å komme i kontakt med eventuelle trær som ligger/henger utover vatnet, det er en god regel i all elvepadling. En drøy km nedenfor Tanemsbrua ligger Fjærømsfossen og inntaket til kraftstasjonen. Slike områder er det best å ligge unna med

kano. For dem som likevel padler nedenfor Tanemsbrua, kan gården Krokan på høyre side nedstrøms kan være et varsel om at det er på tide å snu. Nidelva er isfri det meste av året. For padling i den kalde årstid; husk at ingen klarer å svømme særlig langt i iskaldt vatn. Bruk flytevest og hold deg langs land!

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Middels krevende

Område: Klæbu

Adkomst: Det er greit å sette ut kano både på vestsida av elva på Svean og ved Tanem bru.

Kart: Turkart Nordmarka 1:35 000. Av sikkerhetsmessige grunner bør det ikke padles nedenfor Tanemsbrua uten detaljert kart.

Gjennom Bymarka på gamle Bynesveier

Variert og kupert sykkeltur om Tømmerdalen og Bergskardet

Dette er den mest klassiske av alle litt lange dagsturer på sykkel i Bymarka. Den følger de to gamle Bynesveier gjennom Bymarka. Vi anbefaler å ta turen utover etter Tømmerdalsvegen og tilbake igjen over Bergskaret og Skjellbreia. Turen passerer forbi perler i marka som Lavollen, Kobberdammen, Skjellbreia og Lianvatnet. Den krever tøffe tak i kleivene opp til Bergskaret. Om det sykles hensynsfullt er sykling etter denne ruta uten konflikter i forhold til dem som går på tur og veiene tåler sykkelferdselen.

.....
TEKST: ERIK STABELL

Rutebeskrivelse: Litt ovafor Baklia ved Fjellseterveien tar en skogsvei av over Tunga til Tømmerdalsvegen. Vi følger Tømmerdalsvegen, grusvei, forbi Lavollen, Etter gården Tempervollen passerer vi Kobberdammen, fin for sein hovedrast om du tar turen motsatt vei. Veien passerer forbi gårdene Tømmerdal østre og vestre øverst i Tømmerdalen i Trollavassdraget. Her er det er slutt på bilveien. Veien ble anlagt som kjørevei i 1872-73 og gikk ut av funksjon som forbindelse til Byneset i 1923 da veien langs fjorden ble åpnet.

Den gamle Bynesveien fortsetter som fin grasgrodd skogsvei og stiger opp mot Svahylla. Dette er det høyeste punktet på turen. Det går jevnt utfor forbi Klefstadmyra. Vi anbefaler en første rast inne ved Damvatnet. Ta en avstikker dit etter skogsvei nordover noen hundre meter 1,5 kilometer etter passering av Klefstadmyra. Etter sagbruket ved Sandøra ved Onsøyhagen blir veien

igjen kjørbare med bil. Det er motbakke opp over Elsetåsen, før vi triller nedover til Bosbergaunet og den asfalterte hovedveien. Kommer du motsatt vei, er dette krysset lett å finne der hovedveien slipper seg nedover mot Rye tettsted.

Vi følger asfaltveien sørover vel 4 km til der den gamle veien mot Bergskaret tar av ved Bergsaunet. Ta gjennom ei grind etter gården. Ved de neste grindene, pass på å ta rett skogsvei en halv kilometer oppover bakkene. Ta ikke første grinda rett fram, men flatt ut til venstre gjennom ei grind og bru over bekken. Følg med på kartet. Herfra stiger det bratt en kilometer oppover til Bergskaret. Her synes de fleste det er greit å gå. Når vi har anbefalt å ta turen denne veien, er det fordi disse bakkene kan bli tøffe for bremsene om du sykler motsatt vei. Fra oppstigninga er utsikten flott bakover mot Bynesets kulturlandskap, fjorden og fjella på vestsida av Orkdalsfjorden.

Den gamle Bynesveien om Tømmerdalen var kjørevei mellom byen og Byneset fram til 1923, da veien langs fjorden overtok. Foto: Jonny Remmereit

Etter Bergskaret ser vi framover inn i Bymarka. Det går slakere nedover mot Skjellbreia. Den gamle veien er også her dels meget ujevn og utvasket fordi vedlikeholdet er dårlig og mange steder kjørt i stykker av tømmertransporter. Hovedrasten anbefaler vi å ta ved Skjellbreia. Her er det lett å finne

fine rasteplasser, f.eks. rett vest for demningen.

Fortsett den gamle Bynesveien om Hallsetaunet fram til Våddan og ta heim om Lian eller ned til hovedveiene over Byåsen ved Kystad.

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Krevende

Område: Bymarka

Adkomst: Vi starter turen fra Wullumsgården. Dit kan du sykle eller komme med buss som har hyppige avganger fra østsida av byen og sentrum. Vi starter med å ta opp langs den asfalterte Fjellseterveien til Baklia.

Kart: Turkart Bymarka, sommerutgave

1:25 000

SYKKELTURER

I Trondheimsområdet er det en rekke fine turer du kan sykle, både med vanlig «bysykel» og med terrengsykel. Med sykkel kan du enkelt legge ut på kortere eller lengre turer på veier og stier i utfartsterrenget rundt byen. Som syklist er vi den sterke part i marka. Det krever at vi er bevisst på at vi både kan virke skremmende på andre og at vi kan slite unødig på sårbar natur. Dette gjør at vi må ta ekstra hensyn. Natur- og friluftsansjosjoner i Oslo har laget disse sykkelvettreglene. Vi synes de kan fungere godt i Trondheimsmarka også.

Sykelvettreglene

1. Bidra til trivsel og trygghet i marka. Vær positiv, oppmerksom og hensynsfull overfor alle brukere.
2. Bruk hjelm, hansker, ringeklokke og lys. Sjekk sykkel før turen. Ta med verktøy og lappesaker.
3. Avpass fart og kjøring etter egne ferdigheter, turveiens vanskelighetsgrad, føreforhold og antall folk på turveiene
4. Sykle slik at du unngår at folk blir skremt og føler seg utrygge.
5. Senk farten der turvei eller sti er uoversiktlig, svingete eller bratt. Husk at det også er biltrafikk i marka.
6. Varsle med ringeklokke og brems ned i god tid før du passerer andre.
7. Brems ned til gangfart når du møter barn, eldre, funksjonshemmede, hunder og hester
8. Unngå å sykle i for store grupper.
9. Legg turen til nye spennende steder. Unngå de mest brukte utfartstedene, særlig i helgene.
10. Unngå å skade naturen ved stisykling. Vær varsom ved fuktige områder. Ikke lag bredere sti.

Trilletur til Grønlia

Dette er en fin trilletur sommers tid i sentrale deler av Bymarka. Turen kan gjerne starte med å ta Gråkallbanen til Lian. Trikketuren er i seg selv en spennende opplevelse for de minste. Målet for turen er den trivelige markahytta Grønlia som helt siden 1925 har vært åpen for «trillere» og alle andre besøkende.

TEKST: ANNE VAN DER WIJST

Rutebeskrivelse: Vi følger Lianvegen oppover forbi Lian Restaurant og videre etter skogsvei nesten opp til Fjellsætermyra. Her tar vi av mot Grønlia og følger fin vei helt fram til hytta som ligger vakkert til med utsikt utover Skjellbreia. På Grønlia er det mulighet for å kjøpe seg mat og drikke. Medbrakt niste må spises ute. Sjekk gjerne åpningstider på Grønlia før du

drar: www.gronlia.wordpress.com. Vi går samme vei tilbake.

TURVARIANT

Dersom det er tørt og fint i marka kan tilbaketuren legges om Våddan. Fra Grønlia går vi samme vei tilbake i ca 400 m, men følger nå en mindre sti som går rett fram i det første store stikrysset vi kommer til. Denne stien er nokså

Trilleturer gir god mosjon og fine opplevelser for små og store. Foto: TTs bildearkiv

smal i begynnelsen med en del røtter som stikker opp. Her kan det være noe røft og sleipt i nedbørsrike perioder. Etter hvert kommer vi over på fin og jevn grusvei som vi følger forbi Stykket gård og ned til Våddan. Herfra følger vi Våddanveien og deretter Solemsveien tilbake til Lian.

TURFAKTA

Vanskelighetsgrad: Middels krevende

Område: Bymarka

Adkomst: Trikk til Lian. Parkering langs Lianveien.

Kart: Turkart Bymarka 1:25 000 sommer-/vinterutgave